continentes, ab eius coniunctione non separamur: sed cum vna eademque sit gratia, quæ per eius corpus, catenas, vestes & gladium miracula operatur: nemo dubitauerit, quin præsens sit in singulis, perfectus atque integer, & iis, qui cum fide accedunt, & hæc amplectuntur, pro diuino eorum desiderio atque ardore mercedem retribuat. Hic & vnus est, & multis impertitus, non imminuitur: quin etiam totus in se manens, omnem & eandem vim ostendit: & quamuis eorum, quæ passus est, symbolis non in vno, sed in multis locis diuisus sit: idem tamen est, qui in Apostolica Ecclesia prodigia & miracula ingentia perficit. Ita nihil ex iis, quæ in summo illo Apostolo insunt, inane est & actionis expers, nihil gloria & diuinis miraculis vacuum.

XXVI Tv verò ô Petre, Christi & Ecclesiæ petra & firmamentum, summe Apostolorum vertex, qui verus & ardens fuisti Christi discipulus: qui præter cæteros orationis libertate apud eum vsus es, viui Dei filium illum prædicando, cuius manibus regni cælorum claues tibi traditæ sunt, vt quæ à te in terra ligata aut soluta essent, eadem ligarentur & soluerentur in cælis: qui Christum Deum & hominem fuisse clarissima voce prædicasti: qui ex circumcisione, quæ in lege præcipitur, ad præputium diuinæ fidei cognitionem transtulisti: qui propter Christum omnia dereliquisti, vnum illum pro omnibus diuitiis possidere cupiens, à quo & mortis, & vitæ afferendæ potestatem accepisti: cui Deus cæleste mysterium reuelauit: qui columna quædam es è terra vsque ad cælos extensa, eos ducens, qui ad mansiones illas festinant: qui rudis & inscius artificiosam Græcorum orationem expugnasti: qui diuino Spiritu loquens, & verbo tantum gentes ipsas in ea conuertens, quæ voluisti, acerbam illam crucifixionem sustinuisti, vt nulla in re à Magistri cruciatibus distares: qui catenas has instar scelerati alicuius hominis pertulisti, & curationum fontem illas reddidisti: tu, quæso, adesto hodie misertus nostri, & hoc in loco spiritu versare. Adsis huic templo miraculorum promptuario, quod sancta nominis tui appellatione præcipuè honoratur: in quo venerandas catenas tuas, vt thesaurum quendam, reponi voluisti: in quo has ipsas, vt preciosissimas res, seruandas esse iudicasti: vbi catenæ ipsæ propositæ, & ab omnibus Christi fidem colentibus inspectæ, miraculorum deriuationes non corporeis oculis, sed mente ipsa perceptas, abundè à teipso quærentibus suppeditant. His catenis nostrarum animarum vulnera, quæso, liges. His tumores & inflationes, à delictis illatas, reseces, & diuinis medicamentis eas cures. His, vt scuto bonæ voluntatis, Christi gregem corones. His barbaros ipsos deuincias, captiuos ducas, & ciuitati te veneranti hostiles illorum exuuias conferas. Omnium maximè pium & fidelissimum Imperatorem nostrum, pro telis militaribus, his catenis armes, munias, custodias, victoriis & trophæis corones, hostibus terribilem, & subiectis benignum atque optabilem facias: vt pace fruentes sub eius regno simus, & ab eo gubernati, tranquillam & quietam vitam ducamus, veri Dei nostri gloriam celebrantes, quem tu in omni re gloriosè & magnificè celebrasti: quidoquidem conuenit omnis honor & adoratio æterno Patri, cognato Filio, & eiusdem substantiæ participi Spiritui sancto, nunc & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

Petrus petra Ecclesiæ.

Matth. 6.

Act. 12.

Inuocat S. Petrum.

Hactenus de catenis Constantinopoli collocatis. Catena verò altera de duabus eiusdem Petri catenis, missa ab Eudocia Romam Eudoxiæ filiæ, haud minori venerationi in Vrbe fuit. siquidem, quæ illam accepit, Eudoxia, matri religione non impar, in eius memoriam, & Petri Apostoli qui ea vinctus fuit, erexit Deo basilicam in Iuxtaquilino monte. Vbi non illa tantum Hierosolymis à matre Eudoxiæ missa catena recondita est, sed & diuino miraculo huic illæ coniuncta dicitur, qua sub Nerone Romæ vinctus Petrus in carcere Mamertino diu detentus est, à Romanis Pontificibus custodita. Habent enim tabulæ Ecclesiasticæ, ambas has catenas simul collatas, eiusdem generis & artis inuentas, sibi inuicem diuino miraculo copulatas, iunctasq; ac simul vnitas ex duabus vnam effectam esse: quarum memoriæ Kalendis Augusti fuere à Romano Pontifice consecratæ, in earumq; nomen Deo dicta basilica dedicata. Vide Baronium anno 439.

Eudoxia Romæ erigit titulum in honorem vinculorum Petri.

VITA ELEAZARI SACERDOTIS ET SEPTEM FRATRVM MACHABÆORVM, QVIBVS MATER OCTAVA ADDITA fuit, per D. Ambrosium episcopum scripta. Habetur in lib. eius II. de Iacob & vita beata.

A. M. 3887.

I. NEC te Eleazare prætermittam, vtpotè sacerdotum sacerdos, sed tuis iuuandus oratis, qui genere sacerdos, peritus in lege, maturus æui, cùm oblatus esses Antiocho persecutori, nec tentamentis potuisti capi, nec præmiis inflecti, nec suppliciorum acerbitatibus frangi. Denique à blandimentis cœpit, quia iudicabat tormenta sua posse superari. Erubesco, inquit, canitiem tuam, reuereor senectutem, miror prudentiam: Cur abstinendum bonis epulis putes, quas natura largitur? Relaxa istiusmodi peruicaciam, expergiscere aliquando, dum adhuc malo tibi persuadere quam extorquere, ne victus suppliciis, facias quod refutas ratione inuitatus. Ad hæc respondit senex: Nos Antioche non intentione ducimur, sed reuerentia legis tenemur, quæ à suilla carne abstinendum præcipit. Pulcherrimam creaturam iudicans, negare tamen non potes quod potior sit temperantia, quam voluptas: potior legis obedientia, quam præuaricatio. Quod si hoc leue putas, vt carne vescamur suilla: qui in minimis legem contempserit, quomodo in magnis tenebit? Aut si preciosa est creatura huiusmodi, vindicaris: cum eo quod sit pulcherrimum, defraudamur. Abstinentia autem nostra, disciplina est castimoniæ. Discimus enim resecare luxuriam, cupiditates vincere, excludere concupiscentias, delectationibus corporis obuiare. Fortitudinis quoque exercitium est, pœnis pro lege non cedere. Iustitiæ quoque insigne atque prudentiæ, vt quod sequendum elegimus timore Dei, morte proposita reseruemus. Quis escam imperet liberis? Quis autem se ridendum præbeat? Quis autem in hoc seruiat, & non ridebitur? Non sum ita senex, vt mihi non iuuenescat animi fortitudo. Suspensus itaque cum hinc atque inde grauiter verberaretur, nec iam ferrent senilia membra verberum pœnas, lassatis carnificibus atque extensoribus, in terram deflexus, inflexibilem mentem gerebat. Et quidam seu longæuam miseratus ætatem, seu tentamentis circumuenire desiderans, Responde, inquit, tantummodò te manducaturum, nos te escæ eius immunem præstabimus. At ille clamans, Nequaquam, inquit, contingat mihi vt fiam senex incentiuum iuuenilis erroris, qui hucusque eram forma salutaris instituti. His ergo ludibriis vt paululum viuam lucrabor, & totius vitæ labores addicam, breuis viatico senectutis? Senectus portus debet esse, non naufragium vitæ superioris. Non te negabo lex patria, non abiurabo vos sancta instituta maiorum, non decolorabo vos infulæ sacerdotales, non te perfidiæ puluere turbabo canities. Quid multa? Immoriendo tormentis factus est cæteris magisterium perseuerantiæ, qui electus erat ad infirmitatis exemplum. Beatus igitur, in quo non potuerunt tormenta rationem vincere. An non beatus, qui potuit virtute animi victor esse pœnarum, pietatisque remigio, seruare integram in tantis fluctibus passionem?

Augusti 1. Ex cap. 10.

1. Mach. 6.

Attende quantæ sit constantiæ S. Eleazari responsum.

Grauiter verberatur.

Magisterium perseuerantiæ S. Eleazarus.

II. POST ipsum statuti sunt pueri septem cum matre. Insultare licet tyranno, qui dum callidè à sene incipiendum putat, magistrum eligit quo discipulos faceret fortiores quorum velut puerilem ætatem præmiis prouocabat ad culpam, arguebat terroribus ad formidinem. At illi non degenores tanto duci respondent: Quid nos contemnis vel

Ex cap. 14.

circunſcribis vt pueros? Sed fides cana eſt, ſed valida diſciplina. Experire certè, ſubiice quibus placet pœnis puerilia viſcera, non inuenies corda puerilia, nec potentiores erunt tormentorum machinæ, quam legitimæ obſeruationis excubiæ. Quem vicit ſenectus, ſuperabit æmula ſenectutis pueritia. Sequimur patrem filii, diſcipuli doctorem. Colligè ſuppliciorum inſtrumenta propoſita: meditationem patientiæ, non terrorem inſcitiæ afferunt, dum videntur.

alias, in fa. 116.

III. IVSSIT maximum natu eligi. At ille ridens: Rectè, inquit, naturæ ordinem ſeruas. Sed cur Dei legem temerandam putas? Et pro pietate quidem omnes maximi ſumus, ſed tamen à me inchoatum gaudeo. Quod quæris tyranne, confiteor, nos ſummo Deo ſeruire, & doces quid agere debeamus? Si tu tanta pertinacia vis extorquere veritatem, cur non omni virtute nos eam tenendam putemus? Quid plura? Adhibentur variarum genera pœnarum. Sed vicit pietas immanitatis furorem, excluſa eſt anima, non religio.

Variis ſupplicijs affici primogenitus.

IV. SECVNDVS acceſſit, nec degener fratris munia piæ confeſſionis impleuit. Et cum detraheretur membrana capitis, reſpondit: Aufertis quidem membranam, ſed habeo galeam ſpiritalem, quam non poteſtis auferre. Et vere hanc galeam nemo auferre poteſt, ſicut poſteà Apoſtolus docuit in eccleſia Domini, quia caput viri Chriſtus eſt, & eius ſumus membra. Rectè puer iſtam diuino ſpiritu doctrinam Apoſtolicam præuidebat. Exuebant immanes beſtiæ corium capitis, pardalicis feritatibus fœuiebant. At ille deficiens: Quàm dulce eſt, inquit, mori pro religione, quam ſuauis omnis acerbitas mortis pro pietate: quia manet horum remuneratio laborum. Tua ſunt rex grauiora tormenta, tu tuis vehementius torqueris ſuppliciis, quia vides vinci in poteſtate.

1. Cor. 11.

Secundus occiditur.

V. ET hoc defuncto, tertium ſtatui ſibi iuſſit. Et cum eum partim tentaret in ſidiis, partim cuperet terrore percellere, reſpondit ad eum: Non faciam voluntatem tuam, non ſuccumbam imperio tuo. Per beatam illam fratrum meorum paſſionem & nobilem vitam, non negabo piam germanitatem. Quæ vis adhibeto ſupplicia, quibus magis vrgeas, hoc proficies aſperitate pœnarum, vt maiora teſtimonia noſtræ germanitatis accipias. Iuſſit itaque ei linguam amputari. At ille exclamans: Victus es, inquit, Antioche, qui organum vocis abſcindi iubes. Confeſſus es te reſpondere non poſſe rationi, maioraque probas linguæ noſtræ flagella, quam tua verbera. Nos enim tua verbera non timemus, tu noſtræ vocis flagella non potes ſuſtinere. Sed hæc pietatis flagella ſunt, tua flagella perfidiæ. Sed etiam lingua ſublata, grauius te ſuo cadens murmure flagellabit. Euadere te putas Antioche, ſi vocem eripias? Et tacentes Deus audit, & magis audit. Ecce aperui os meum, laxaui linguam meam, abſcinde linguam: ſed non abſcindes conſtantiam, non virtutem auferes, non rationem obliterabis, non eripies teſtimonium veritatis, non eripies cordis clamorem, Si lingua amputatur, ſanguis clamabit, & dicetur tibi: Vox ſanguinis fratris tui clamat ad me. Audit enim ſanguinis vocem, qui audit internas cogitationes. Tenebræ licet operiant, & parietum ſepta circundent, non dicat impius, quia nullus ſibi teſtis aſſiſtat, explorat vniuerſa, videt omnia Deus: nec eſt aliquod facinus, quod poſſit latere omnium iudicem Deum, qui cognoſcit vniuerſa antequam fiant. Quid verba damus? Loquaciora ſunt vulnera: & ſi vulnera tegantur, & ſi abſcondatur cicatrix, non abſconditur fides: nec tamen plaudas, quod auferendo linguam, confeſſionem laudis eripias. Satis iam Deum ſermone laudaui, nunc paſſione laudemus.

Tertius abſciſſa lingua loquitur.

Gen. 4.

Eccli. 23.

VI. ET hoc peremptò, iuſſit quartum vinciri ad rotam, vt eius vertigine membris omnibus ſolueretur. At ille cum torqueretur immaniter: Diſſoluis, inquit, corporis membra, ſed adiungis gratiam paſſioni, nec eripis ſolatium morti. Eſt enim vox tonitrui in rota, quia in bono & inoffenſo vitæ iſtius curſu, cæleſte reſultat oraculum, ſicut in Iohanne & in Iacob filiis tonitrui reſultabat. Itaque illud quod legi, nunc manifeſtius recognoſco, quia rota intra rotam currit, nec impeditur. Teres enim vita ſine vlla offenſione in quauis paſſione verſatur, & intra hanc quoque rota currit. Currit lex intra gratiam, & obſeruantia legis intra diuinæ curriculum miſericordiæ eſt. Nam quo magis voluitur, plus probatur. Potius eſt hic ab impiis aduerſa tolerare, vt ibi à Domino conſolationem inuenire poſſimus. Et iſte conſummans curſum ſuum, abrupit ſpiritum, animamque victor effudit.

Quarti fratris membra diſſoluuntur in rota

VII. QVINTVS cum ſiſteretur, cæſo ptius, eidem iuſſit ignes admoueri, ſubiici incendia. Manabat è vulneribus cruor, & effoſſis vlceribus ſanguis effuſus, ipſos flammarum extinguebat globos. At ille inter ignium crepitus audiebatur, dicens: Gratias tibi Domine, quod dediſti nobis dicere: Tranſibimus per ignem. Et ſicut alibi idem tuus dicit Propheta: Igne nos examinaſti, ſicut igne examinatur argentum. Adſtabo tibi ſicut aurum purgatus incendio: & ſi quid fuit culpæ, ignis exuſſit. Itaque & iſte translatus à corruptela ad incorruptionem, vitam exhalauit.

Quintus, ignis ſuppliciũ patitur.

Pſal 65.

Pſal 16. & 65

VIII. SEXTO quoque admota tormenta ſunt. At ille. Noli, inquit, fruſtra errare, & tuæ hoc adſcribere poteſtati, quòd iſta aduerſum nos exerceas. Noſtrorum hoc delictorum eſt precium, vt peccantes puniamur. Et gratias Domino, quòd hic à nobis duplicia peccata exiguntur, vt ibi nobis conſolatio deferatur. Gratias autem & tibi, quod tam durus & immitis es, vt talibus noſtris ſuppliciis Dominus, in quem peccauimus, genti noſtræ propitius fiat. Nos quoque ableuamus ærumnam, dum fidei paſſionibus delectamur. Et iſte duris & aſperis dilaceratus ſuppliciis, appoſitus eſt ad fratres ſuos.

Sextus grauibus tormentis cruciatur.

IX. SVPERERAT iunior ex fratribus, & iam pudebat Antiochum immaturæ ætati ſe ita fuiſſe ludibrio. Itaque dolis eum deſiderans circumſcribere, pollicebatur honores, diuitias, amicitiam ſuam, conſortium ſecretorum. At verò pia mater monebat filium ſuum, dicens & huic ſicut cæteris: Neſcio quemadmodum in vterum meum introiſtis, neque ego ſpiritum donaui vobis, neque membra formaui, ſed hæc omnipotentis Dei munera ſunt. Putauit Antiochus videns matrem ſolicitam, quod ſaluti eius timeret, ipſi quoque ſuadere cœpit, vt filium ab intentione ſua reuocaret. At illa voce patria dicebat filio: Tu ſolus ſuperes fili, ſumma votorum meorum, tu poſtremus clauſiſti partus meos, tu poſtremus concludes gaudia mea. Miſerere mei, quæ te in vtero tot menſium curriculo portaui, ne vno momento confundas ſenectutem meam, ne decolores tot fratrum tuorum trophæa, nec ſacrum eorum comitatum relinquas, nec conſortium deſeras. Te adhuc iſti expectant triumphi. Adſpice in cælum, vnde hauſiſti ſpiritum, ad patrem omnium: adſpice in terram, quæ tibi ante alimoniam miniſtrauit: adſpice ad fratres, qui collegam requirunt: adſpice ad matrem, quæ tibi lac dedit: redde mercedem pii ſanguinis, noli à fratribus, noli à matre diuelli. Temporales opes ſunt, quas promittit Antiochus: temporales honores, perpetua corona quæ à Deo omnipotente deferitur. Vos mihi ſeptem dierum lumina dedit Dominus, ſextum iam diem clauſi, & omnium opera bona valdè. Debes mihi fili, vt quæ in illis ſex laboraui, in te requieſcam ſeptimo, tanquam à ſæculi operibus iam feriata. Itaque proripiens ſe iuuenis, ait: Quid ſuſtinetis? Et multa vociferans, quod nequaquam diuelli poſſet à fratrum conſortiis, quorum multo beatiora eſſent funera quam regis imperia, cum vrgeret conuiciis regem, & ipſe acerbis excruciatus tormentorum generibus, vitæ huius munus abſoluit.

Conſolatur mater filiũ iuniorem.

Glorioſum eius martyrium.

X. NOVISSIMA mater oblata eſt neci. Quis hanc beatam neget, quæ quaſi ſeptem vallata muneribus, inter corpora filiorum nullum ſenſit mortis incurſum? Quis, inquam, dubitet de eius beatitudine, quæ ſeptem turribus circumdata, in paradiſi ſedem caput extulit: quæ ſeptem filiis cincta, ſacratiſſimum Deo chorum, non ſolùm canorum vocibus, ſed etiam paſſionibus, ad concinendas Domini laudes cæleſtibus inuexit altaribus? Quàm bonus fidei

Mater nona limè periitur.

fidei partus, quàm tutus portus iste pietatis, quàm splendida lucerna Ecclesiæ, septeno fulgens lumine, & octauo vtero cunctis luminibus oleum subministrans. De quibus pulchrè dicitur: Date partem illis septem, & illis quidem octo, eo quod in vtroque numero consortium gratiæ consequantur, in lege nutriti, per gratiam coronati, septem tanquam in sabbato, octo tanquam in Euangelio. Pia mater supplemento passionis adiuncta, quæ in talibus filiis integram pietatis formam & parturiuit & peperit. Eccli. 11.

XI. RECVRRVNT in memoriam sermones sanctæ Fœminæ, dicentis ad filios: Ego vos genui, ego vobis succum lactis infudi: nolite nobilitatem vestram perdere. Sic aliæ matres reuocare à martyrio solent filios, non vocare: At ista maternum in hoc ponebat affectum, si filiis vitam magis perpetuam quam temporalem suaderet. Spectabat itaque pia mater filiorum certamina, & quamuis maternorum viscerum compassione quateretur, tamen pietatis studio premebat dolorem. Et offerente Antiocho, cum posset salutem eligere filiorum, malebat periculum: compressisque naturæ gemitibus, pœnas filiis optabat augeri, vt mors citiùs appropinquaret. Videmus conuersa vota matris in filios, ne quem superstitem derelinqueret, sed omnes piæ cohæredes mortis acquireret. Sed nec filij minores tali parente, qui se inuicem cohortabantur, qui dicebant vno studio, & quadam animorum acie: Mortis aduersæ impetum petamus. Tunc enim viuemus, cum fuerimus mortui. Nemo pietatis ordinem derelinquat, nemo se subtrahat prælio triumphali. Non homini, sed Deo nostras animas deuouimus: non homini, sed authori omnium militamus. Talis hæc pugna est, vt ille gloriosius vicerit, qui crudeliùs occisus fuerit. Itaque nemo timuit, nemo trepidauit, nullus ad mortem ex tot fratribus pigrior fuit: sed omnes, tanquam ad immortalitatis viam, ita ad mortem per acerba supplicia cucurrerunt, & mater consona cernens filiorum agmina, tanquàm pia anima sui membra corporis in filijs offerebat, & per artus proprios videbatur sibi subire tormenta. Cadebant filii tormentis exulcerati, mortui super mortuos aduoluebantur, corpora super corpora volutabantur, capita super capita execabantur. Ex cap. 12. Vides quòd sancti viuũt cum fuerint mortui.

XII. REFERTVS erat locus cadaueribus filiorum, non fleuit mater, non lamentata est, non oculos cuiusquam pressit, aut ora morientis clausit, non lauit vulnera, sciens gloriosiores esse, si euisceratí & concreti pariter puluere & sanguine viderentur, quales solent de bello redire victores, qualia solent trophæa ex hostibus reportare. Non superiacienda velamina, non prosequendas exequias, nisi suæ comitatu mortis arbitrata est. Quæ cithara dulciores ederet cantus, quàm morientis filii in tam grauibus suppliciis ediderunt? Erumpebat enim naturæ gemitus, & inuitus. Spectares peremptorum cadauera, sicut fila chordarum audires heptachordum psalterium triumphalibus gemitibus resultare. Non sic illecebrosi cantus sirenum attraherent audientem, Illi enim ad naufragium trahunt, isti ad sacrificii victoriam. Nec sic cygnea carmina aures animumque mulcerent. Cygni enim naturæ sorte moriuntur, isti moriebantur amore pietatis. Non sic rauca resonant secreto in nemore columbarum murmura, vt vltima verba morientium cum summa suauitate resonabant. Nec sic luna inter stellas refulget, vt inter filios mater: & cum eos ad martyrium illuminatura deduceret, & cum amplexata victores in medio filiorum iaceret. Fortitudo matris quãta fuerit.

XIII. O vera mater adamante fortior, melle dulcior, flore fragrantior: ô indissolubile pietatis vinculum, ô verè valida charitas sicut mors dura, sicut inferi zelus deuotionis ac fidei. Nulla tantarum diluuia passionum tuam potuerunt charitatem excludere, nulla inundare eam flumina tantarum acerbitatum. Sicut arca in illo mundi diluuio totius orbis spatijs innocua ferebatur, ita & tu aduersus fluctus tam grauium passionum pietate immobilis restitisti: & cum posses salutem filiorum eligere, nolui sti. Cant. 8.

XIV. QVO affectu vos prosequar sanctæ matris pia pignora? Quo penicillo sermonis mei describam formæ vestræ & animarum similitudinem? Stetistis inter exercitus regios, quibus totus fuit orbis terrarum subactus, quos India quoque in extremi maris secreta fugiens declinauit, & soli de rege superbo sine bellico conflictu victoriam reportastis. Vicerunt in vobis sola arma pietatis, dedit pœnas tyrannus, & quia vos non potuit vincere, & quia atroci peremptus est morte.

ITEM VITA SS. FRATRVM MACHABÆORVM, PER DIVVM GREGORIVM NAZIANZENVM SCRIPTA. ET EST Oratio vigesima in ordine Orationum eiusdem.

I. QVID autem Machabæi? Horum enim præsens est festiuitas, qui licet minus honorantur à plerisque, quòd non Christi certarunt gratia: omnibus tamen veneratione sunt digni, quod ob leges paternas fortiter egerint. Cum enim ante Christi passiones martyrium sustinuêre, quid facturi erant, si post Christum persecutionem pertulissent, ac illius pro nobis mortem imitati fuissent? Qui enim sine hoc exemplo tanta eminuêre virtute, quomodo non generosiores apparuissent, si cum exemplo periclitati fuissent? I. Augustiit Festiuitas Machabęorũ antiqua.

II. PROINDE licet sermo iste mysticus sit & absconditus, mihi tamen ac omnibus Dei amatoribus admodum credibilis existit, neminem, qui ante Christi aduentum martyrio decessit, id sine Christi fide assecutum esse. Verbum enim, quod postea temporibus propriis libere prædicatum est, iis etiam, qui mente puri fuerunt, antea cognitum extitit: quemadmodum ex multis liquet, qui ante illud honorati fuerunt. Non igitur despiciendi sunt, quod tales ante crucem extiterint: sed propter crucem laudandi, ac honore, qui ex sermonibus prouenit, digni: non vt iis gloria inde augeatur, nam quo pacto eorum gloria crescere posset, quorum res gestæ tam gloriosum quid habuerũt? sed vt glorificentur laude digni, virtutemque æmulentur audientes, memoria, tanquam stimulo, ad similia incitati. Multi ante crucẽ Christi, crucis tormentum experti.

III. CÆTERVM qualesnam hi fuêre? aut vnde, quave sub initium institutione & disciplina impulsi, ad tantum virtutis & gloriæ fastigium sunt progressi, vt annuis his festiuitatibus ac panegyribus honorarentur? Nam quòd maior quam rerum visibilium de eis opinio in omnium resideat animis, id liber de iis conscriptus, discendi cupidis & studiosis ostendit. Qui etiam docet rationem passionibus imperare, dominamque esse, siue ad virtutem incliner, seu malitiam. Sanè & alios liber ille martyres celebrat, inter quos & horum meminit certaminum. Mihi verò hoc tantum dixisse sufficiat, Eleazarum primitias tulisse inter eos, qui hîc ante Christum sunt passi, quemadmodum post Christum Stephanus. Vir sacerdos, & senex, canus capillis, canus & prudentia, prius quidem pro populo sacrificabat, & orabat, nunc autem semetipsum hostiam obtulit Deo perfectissimam. Purgationem plebis vniuersæ, dextrum certaminis procemium, adhortatioque loquens & tacens. Adduxit autem & filios septem, institutionis suæ indicia, hostiam viuentem, sanctam, beneplacitam Deo, omni legali sacrificio splendidiorem & puriorem. Siquidem legitimum est & iustissimum, vt filiorum præclarè gesta patri referantur accepta. Pueri autem illi generosi & magnanimi, generosæ matris germina generosa, gloriosi veritatis certatores, Antiochi temporibus excelsiores, Mosaicæ legis discipuli genuini, patriarum consuetudinum obseruatores diligentes. Numerus apud Hebræos laudabilis, & propter septenariæ quietis mysterium venerabilis, vnum spirantes, ad vnum respi- Annuis festiuitatibus & panegyribus honorabãtur septem Machabæi. Laudat librũ Machabæorum. Per filios discipulos intellige. Septenarius numerus olim laudabilis.